

**2008 M. PAPILDOMAS ŽODYNAS
AIŠKINAMOSIOS PASTABOS**

PASTABA

I. A-M SKIRSNIŲ, SUSIJUSIŲ SU PREKĖMIS IR STATYBOS DARBAIS, AIŠKINAMOSIOS PASTABOS

Papildomą žodyną sudaro 19 skirsnių (ir 42 grupės). Kai kurie skirsniai daugiau skirti prekėms bei statyboms ir (arba) statybos darbams (pavyzdžiui, A-M skirsniai), kiti – paslaugoms (pavyzdžiui, P-U skirsniai) apibūdinti.

Tam tikras skirsnis, pavyzdžiui, M skirsnis „Kitos transporto ypatybės“, gali būti naudojamas siekiant pateikti papildomą prekę ar paslaugos kodo apibūdinimą.

Papildomi kodai yra bendro pobūdžio ir neturi atitikti konkretaus kodo pagrindiniame žodyne. Naudotojams patariama pasirinkti labiausiai jų poreikius atitinkančią papildomame žodyne nurodytą ypatybę, su sąlyga, kad ji priskiriama skirsniui, atitinkančiam pagrindinio žodyno kodo reikšmę.

A SKIRSNIS. MEDŽIAGOS

A grupė. Metalai ir jų lydiniai

Šiai grupei priskiriami:

- Pagrindiniai metalai, pavyzdžiui, aliuminis, nikelis ir auksas.
- Metalų lydiniai, pavyzdžiui, plienas, žalvaris.

B grupė. Nemetalai

Šiai grupei priskiriamos tokių nemetalinių medžiagų ypatybės:

- Plastikų, pavyzdžiui, poliesterio, polieteno ir polivinilchlorido.
- Akmens, pavyzdžiui, marmuro, skalūno.
- Medienos, pavyzdžiui, bambuko, kamštienos ir spygliuočių medienos.
- Natūralaus pluošto, pavyzdžiui, šilko ir vilnos.

Papildomos apibrėžtys:

- Stiklinės kolbos: maži stiklo gaminiai, dažnai apvalūs, pritaikyti naudoti bet kokiuose izoliavimo aparatuose, pavyzdžiui, vakuuminiuose induose arba energijos perdavimo linijų įrenginiuose.

B SKIRSNIS. FORMA, GEOMETRINĖ FORMA, PAKUOTĖ IR PAVIDALAS

A grupė. Forma

Šiai grupei priskiriama:

- Būsena ir fizinės savybės, pavyzdžiui, karštas, šaltas, skystas, kietas (neskystas, nedujinis), kietas (standus) ir minkštas.
- Forma, pavyzdžiui, dulkės/milteliai, luitai ir strypai.
- Specialus pagrindinių metalų paruošimas, pavyzdžiui, padengtas, neapdorotas ir vulkanizuotas.

Papildomos apibrėžtys:

- Neapdorotas (metalas, akmuo): gaminyje ar medžiagoje po pirmojo (-ųjų) transformavimo proceso etapo (-ų).
- Perdirbtas: gaminyje ar medžiagoje po transformavimo proceso.
- Rafinuotas: gaminyje ar medžiagoje po viso transformavimo proceso, skirto nešvarumams pašalinti.

B grupė. Geometrinė forma

Šiai grupei priskiriamos visos geometrinės formos, pavyzdžiui, apskritas arba kvadratinis.

C grupė. Pakuotė ir būklė

Šiai grupei priskiriamos ypatybės:

- Pakuotė, pavyzdžiui, krepšiai, kartoninės dėžės, buteliai. Šios ypatybės nurodo gaminio pateikimo galutiniam naudotojui būdą.
- Būklė, pavyzdžiui, užpildytas sūrymu, birus (nesupakuotas). Šios ypatybės nurodo gaminio pateikimo pakuotėje galutiniam naudotojui pavidalą.

Šiai grupei nepriskiriamos:

- Kitos maisto ir gėrimų ypatybės, nurodytos H skirsnyje.

C SKIRSNIS. MEDŽIAGOS IR (ARBA) GAMINIAI, TURINTYS SPECIALIŲ YPATYBIŲ ARBA VEIKIANTYS SPECIALIU REŽIMU

Šiam skirsniui nepriskiriamos:

- Aplinkosauginės ypatybės, pavyzdžiui, perdirbimo ir apdorojimo, kurios priskiriamos D skirsniui.

A grupė. Medžiagos ir (arba) gaminiai, turintys specialių ypatybių

Šiai grupei priskiriamos ypatybės, susijusios su:

- Atsparumo savybėmis, pavyzdžiui, vandeniui nelaidus, antipirenas ir sutvirtintas.
- Patogumo ir (arba) sveikatingumo savybėmis, pavyzdžiui, ergonominis, beasbestis ir sterilus.
- Specialiu naudojimo būdu, pavyzdžiui panardinamas ir nešiojamas.
- Žemės ūkiu, pavyzdžiui, ekologiškas, ūkyje auginamas, auginamas.

Papildomos apibrėžtys:

- Vienkartinis: gaminys, skirtas naudoti vieną kartą, o po to išmesti, tačiau kurį dar galima panaudoti.
- Vienkartinis (įmanomas naudoti tik vieną kartą): gaminys, skirtas naudoti tik vieną kartą, kuris po pirmo panaudojimo taip sugadinamas, kad jo nebeįmanoma panaudoti dar kartą.
- Daugkartinis: gaminys, skirtas naudoti daug kartų.

B grupė. Veikimo režimas

Šiai grupei priskiriama:

- Slėgio ir įtampos ypatybės.
- Energijos, kuria varomos transporto priemonės, mašinos ir kiti aparatai, rūšis.
- Kitos transporto priemonių, variklių, mašinų ir aparatų savybės, pavyzdžiui, varomas 4 ratais, automatinis, vienfazis (variklis).

D SKIRSNIS. BENDROSIOS IR ADMINISTRAVIMO YPATYBĖS

A grupė. Bendrosios ir administravimo ypatybės

Šiai grupei priskiriama:

- Specialus, daugiausia paslaugų, pobūdis, pavyzdžiui, nacionalinis ir (arba) tarptautinis, viešasis ir (arba) privatus, ir pan.
- Valdymo, administracinės ypatybės ir pan.
- Socialinės ypatybės, pavyzdžiui, socialinis darbas, vadovavimas ir pan.
- Aplinkosauginės ypatybės, pavyzdžiui, perdirbimas, apdorojimas ir pan.

E SKIRSNIS. NAUDOTOJAI

A grupė. Naudotojai

Šiai grupei priskiriama:

- Bet kokie naudotojai, nurodant amžiaus grupę (kūdikiai, vaikai, paaugliai...), lytį, konkretūs naudotojai (bedarbiai, narkomanai, keleiviai ir pan.).
- Įvairios invalidumo formos (neįgalių naudotojų atveju).

G SKIRSNIS. MASTAS IR MATMENYS

A grupė. Matmenys ir galingumas

Šiai grupei priskiriamos ypatybės, kuriomis nurodoma, kad būtina tam tikra masė, dydis, tūris, galia ir slėgis. Kad būtų galima nurodyti konkrečią masę, dydį, tūrį, galią ir slėgį, G skirsnio C grupėje pateikiamos papildomos ypatybės.

B grupė. Periodiškumas

Šiai grupei priskiriamos šios ypatybės:

- Kasdieninis, savaitinis ir t. t.

C grupė. Kitos nuorodos

Šiai grupei priskiriamos papildomos ypatybės, taikomos siekiant nurodyti konkrečią masę, dydį, tūrį, galią ir slėgį, konkrečius ar atskaitos duomenis ir kiekius.

H SKIRSNIS. KITOS MAISTO IR GĖRIMŲ YPATYBĖS

A grupė. Kitos maisto ir gėrimų ypatybės

Šiai grupei priskiriamos:

- Kitos ypatybės konkrečiam maisto ruošimo būdui apibūdinti.
- Ypatybės ypatingų poreikių turintiems vartotojams skirtam maistui apibūdinti (be kiaulienos, vegetariškas maistas, maistas be glitimo).

I SKIRSNIS. KITOS STATYBŲ IR (ARBA) STATYBOS DARBŲ YPATYBĖS

Šiam skirsniui nepriskiriamos:

- F skirsniui priskiriamos ypatybės, kuriomis nurodoma bendra paskirtis.

A grupė. Statybų ir (arba) statybos darbų ypatybės

Šiai grupei priskiriamos:

- Ypatybės darbų tipui arba konkrečioms darbų savybėms apibūdinti.
- Ypatybės numatyta darbų paskirčiai apibūdinti.

J SKIRSNIS. KITOS NAUDOJIMOSI KOMPIUTERIU, INFORMACINĖMIS ARBA RYŠIŲ TECHNOLOGIJOMIS YPATYBĖS

Šiam skirsniui nepriskiriamos:

- F skirsniui priskiriamos ypatybės, kuriomis nurodoma bendra paskirtis.

A grupė. Naudojimosi kompiuteriu, informacinėmis arba ryšių technologijomis ypatybės

Šiai grupei priskiriamos:

- Ypatybės specialios paskirties tinklui apibūdinti (internetui, intranetui ir pan.).
- Kitos ypatybės tam tikroms techninės įrangos ir programinės įrangos savybėms apibūdinti.

K SKIRSNIS. KITOS ENERGIJOS IR VANDENS PASKIRSTYMO YPATYBĖS

Šiam skirsniui nepriskiriamos:

- F skirsniui priskiriamos ypatybės, kuriomis nurodoma bendra paskirtis.

A grupė. Energijos ir vandens paskirstymo ypatybės

Šiai grupei priskiriamos:

- Ypatybės, susijusios su šildymu, vandens paskirstymu, elektra, nafta ir dujomis.
- Kitos ypatybės, kuriomis apibūdinami konkretūs naudotojai energijos ir vandens paskirstymo srityje.

L SKIRSNIS. KITOS MEDICININĖS IR LABORATORINĖS YPATYBĖS

Šiam skirsniui nepriskiriamos:

- F skirsniui priskiriamos ypatybės, kuriomis nurodoma bendra paskirtis.

A grupė. Medicininės ir laboratorinės ypatybės

Šiai grupei priskiriamos specialią paskirtį nurodančios ypatybės, susijusios su:

- Chirurgija
- Slauga
- Medicininiais tyrimais ir gydymu
- Ligoninės ir laboratorijų priemonėmis
- Medicinos reikmenimis
- Teismo medicina
- Veterinarijos priemonėmis